

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban : 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban : 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség : IV. ker. Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal : Iskola-utca 3.

Lapunk a bel és külföld minden nagyobb városában képv. van

Bánffy a bank mellett.

Az unalmas szóharcok, a meddő viták után, jólesett hallanunk báró Bánffynak az önálló bank érdekében tartott egyenes, érvekkal gazdag beszédét. — Valóban ideje, hogy eme, a nemzet óhaját felölelő kérdés, komolyan tárgyalassék. Bánffy a szög fejére ütött s teljes őszinteséggel igazolta, hogy a mai helyzetből csak egyetlen kibontakozás lehetséges és ez az önálló gazdasági életnek tételes biztosítása.

A Bánffy nyílt, egyenes beszéde, nagy hatást gyakorolt azokra, akik nem hatalomvágyuk, hanem hazafias érzelmük sugallatára hallgatnak. Ez a beszéd nagy hatással volt azokra is, akik az ígéretes mesterei, akik merész játékot üznek a nemzet jogos követeléseivel. Megszokták már egyesek, hogy a közterhek elviselhetlen súlya alatt görnyedő nemzet, készpénzül vesz minden frázisból álló beszédet. Báró Bánffy nyíltan kifejezte, hogy a válságot tartósan megoldani önálló berendezkedés nélkül nem lehet.

Tessék emez igazságot megdönteni azoknak, akik hatalomért, címért, vagy megélhetésből akarják betölteni a honatyai tisztet. A Bánffy beszédjét magya-

rázhatják azok, akik az álarcot csuszni érzik, de annak igazságait megcáfolni nem tudják soha! Nemzetünknek rég kifejezett óhajta, egyik legelső vágya tolmácsoltatott azon beszédben, melyet osztatlan tetszéssel fogadott a hitegetésből kiábrándult nemzet. Meg kell csinálni a gazdasági önállóságot, hogy ne legyen nemzetünk kénytelen a közösség morzsálcáin tengeni. Ha lesz önálló bankunk, eszközt nyerünk benne az önállóság felé, melyét küzdeni egyik legszentebb kötelessége minden magyarnak.

Midőn nemzetünk kétségek között várja a kibontakozást, midőn a bizonytalanság terhe boldogulásra irányuló minden törekvésünket megbénítja, akkor is vannak, akik üres beszédekkel, éretlen közbeszólásokkal fecserlik a drága időt. Éppen ezért jólesett az ország javát szívében viselő Bánffytól komoly, egyenes, érvekben gazdag, megdönthetetlen igazságokat hirdető beszédet hallani.

Ez a beszéd nem tévesztheti el hatását Bécsben sem, ahol csak akkor gondolnak ránk, ha az adóprést kell szorítani, ha jó katonákra, vérre van szükség a birodalom épségének, hatalmi állásának megvédésére. Megélhetési föltételt kell adni a magyarnak, minden percben kész lesz beigazolni, hogy legerősebb támasza

a nemzetiségekből álló Monarchiának. *A magyar állam nemzeti erejét biztosítani csak úgy lehet, ha kielégített, boldog, királyát tisztelő és megértő nép lakik itt.*

A magyar nemzet szorgalmas, tanulékony, földje termékeny, annál fájóbb, hogy nyomorogni, kivándorolni kénytelen. Miért van mindez? Nem azért-e, mert nincs gazdasági önállóságunk, mely lehetővé teszi, hogy ipar, kereskedelem, gazdálkodás virágozzék szerte e hazában.

Tegye szívére a kezét, akit a választók bizalma ért és kérdezze meg önmagától, hogy az önálló bank késhetne-e, ha oly nyíltan beszélne, ha elveihez oly hű maradna minden törvényhozó, miként Bánffy. Sajnos, hogy voltak, hogy vannak, akik Bánffyt megérteni, kijelentéseit követni nem akarják. De nem késhet soká, hogy a nemzet belássa, megismerje, kik akarják a jót, a boldogulást és kik csinálnak a nemzet érdekeiből önző célokat. Mert mindez nem lehet másként, a Bánffy legutóbbi beszédét, egy jobb jövő biztató zálogául tekintjük.

Karácsonyra.

Ünnephez készülünk, mert ünnepelni szokássá lett. Ünnephez készülünk, hogy

ült. Kezében volt a bátyja levele, kockás nagy papírra írva.

Holnap a beiratkozás az egyetemre, a második félévért kell lefizetni a tandíjt s neki nincs egy kopejkje sem.

A bátyja, a katona írja, hogy nem küldenek pénzt. Nincs. Kell is nekik, hogy Mária egyetemét végezzen, az anya otthon már a végét járja, menjen haza, szükség lesz rá otthon.

És hogy ők egészségesek és Máriának is hasonlót kívánnak mindnyájan.

Hogy ő menjen haza. Hogy álljon bele a söntésbe az anyja helyére, ne adja a pálinkát a parasztnak, míg a kezébe nem tették a pénzt, vigyorgjon a kormányzó irnokára, hallgassa meg a vicceit, mit a Szt. Vladimir-utcai bordélyházban hallott, aztán hogy menjen feleségül Szergejicshez az ácshoz, szüljön neki gyerekeket, harminc éves korára fonyadjon el s nagy prémes csizmában járjon.

Hogy . . .

Bejött az asszony. Ivanovics küldte, ki utálta Máriát, hogy az nem állt vele szóba, az egyetlen férfivel a házban.

Az asszony kövér volt, s aztán vöröslött még a hosszú Ivanovics csókja. A pénzéért jött.

— Fizess kisasszonyka. Nem várhatok tovább. Látod az Ivanovics úr már fizetett, a

Szép hölgy, kit drágagyöngy nem ékesíthet,
Bájdús arcod mégis díszíti a köny.

Szelid vigasztól nem enyhül fájdalomd?

Még nem nyújtott a köny hasztalan vigaszt.

Mulasztott kötelesség bűnhődését

Jóváteszi a mindenható könyecsepp

Nyomor kincse, a seb gyógyító írja,

Búban vígság, sötétben fény a könyecsepp.

Hermanosthol gháseljeiből Silbak.

Mária.

Irta: Lukács Gyula.

Belebámult a bűzös kis petróleum lámpába. Kevés volt benne a petróleum, s a kanóc percegve küzdött, hogy égve maradhasson. Mária feljebb srófolta, a kanóc tüzes vége parazsat köpködött, aztán szét dobta a sugarait.

A másik szobában a hosszú Ivanovics Péter énekelt. Pénzt kapott hazulról, s most iszik együtt az asszonynyal. Szomorú nótát énekelt Ivanovics, hosszú, végnélküli nótát, elérzékenyülve, szerelmesen, valami olyan nótát, hogy az volt benne: A kozáknak fehér volt a lova. Az asszony csuklott a meghatottságtól, a szerelemtől.

Mária bámult maga elé, egy alsó szoknya volt rajta, s a vörös, sárga rózsás ágyteritőn

TÁRCA.

Karácsony.

A lámpa fénye gyenge, bágyadt, szomorú.
Szörnyű csend van a gyerek szobában . . .
Az asztalon ólom katona háború.

A földön egy kis félcipő fekszik,
Mellette dob, trombita, kard,
S két porcellán baba verekszik.

A sarokban kis ágy, megvetve rendesen,
Az asztalnál egy sápadt képű asszony,
Ráborulva az asztalra sír csöndesen.

Lukács Gyula.

A könyecsepp.

Beszédesebben, mint az ajk, szól a köny,
Fegyvernél győztesebben harcol a köny.
Művészettől ihletett költő a szem
S legvarázslatosabb műve a könyecsepp.
Vigyázz bíró, aranyat megvetél,
Aranynál jobban veszteget a könyecsepp.
Okuljatok bírák, ha tesztek törvényt,
Szigorban s szeretetben ítél a köny.
S melyet páncél sem törhet meg, a pengét,
Meglásd, zord bajnok, megtöri a könyecsepp.

Karácsonyi ajándékoknak Eisler Károly

Kérve a n. é. közönséget erről meggyőződést szerezni.

alkalmas cikkek óriási választékban vannak raktáron

cipő-, kalap- és divatruháza,

s azokat f. év december 25-ig 10% árengedménnyel árusítom. NYIREGYHÁZÁN. Telefon szám 114.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Retaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 10 oldalra terjed.

a divat telhetetlenségét a lehetőségig kielégítsük s asztalaink görnyedjenek a lakomák terhétől.

Igen, a legtöbb ember szokásból ünnepel. Ki is gondolna arra, hogy az ünnepnek ne csak a gazdagon való öltözködés, a dús lakmározás a célja, hanem az is, hogy hálások legyünk azon gondviselés iránt, mely a karácsonyi örvendetes eseményt részünkre megszerezte! Vétkeznénk azonban az igazság ellen, ha el nem ismernénk, hogy vannak még, akik lélekből, szívből ünnepelnek és örülnek az Üdvezítő megszületésének.

Tehát vannak, akik a szeretet nagy Fejedelme születésének emlékére szentelt ünnepen, boldogító örömmel keresik fel a jászol-bölcsöt. Ezek megértik, hogy az isteni ígéret beteljesült. Ezek szeretetért szeretetet és hálát gyakorolnak. Az ilyen emberek, leverik az élet gondjait, azon Gondviselőhöz térnek, aki egyetlen Fiát küldötte el az emberiség boldogítására. Az ilyen emberek letörlik a nyomorgók könnyeit, felruhazzák a ruhátlanokat s jól tartják a nélkülözőket.

Midőn a hitetlenség, fitymáló góg, a vigalmak asztalánál dőzsöl, jól esik látni, hogy a templomok megtelnek, hogy vallás költözik sok oly lakásba, melyeknek hiveiben gazdag lakói együtt ünnepelnek a született megváltóval. El sem tudjuk képzelni, hogy mi volna az emberiségből, ha minden ember csak a divatért, a lakmározásért ünnepelne? Épen azért jól esik tapasztalnunk, hogy sok család szerény otthona, a vallásnak lesz hajlékává, midőn az istenember születésének emlékére ünnepet szentelünk. Jól esik látnunk, hogy a szeretet karácsonyfája alatt, öröm támad azoknak arcán, akik máskor a nyomor, az elhagyottság könnyeit törölgetik.

Mit is érne az ünneplés szeretet és jótékonyág gyakorlása nélkül? Ha jótékonyág nélkül ünnepelünk, a nyomor jaja zavarná meg ánitatunkat. Ne feledjük tehát, hogy a szegény, az elhagyott is ember, akire nézve a karácsonyt örvendetessé tenni, emberi, egyik legszebb kötelességünk. Vannak ugyanis, akiknek rozoga, hideg a lakásuk, még kenyertük sincsen és ruha nélkül didegnek Ezek az Üdvezítő nevében nyujt-

cselédpénzt is ideadta nekem, hogy én adjam oda a lánynak.

— Nincs pénzed? A te bajod kisasszonyka, mért nem mégy le a Néva partjára.

Az asszony lelkén még ott ült a nóta: „A kozáknak fehér volt a lova.” Szelid hangon beszélt a lánynak, anyai tanácsokat adott neki. Az asszonynak hangulata volt.

— Az a baj kisasszonyka, hogy az a sok könyv butává tesz. Ha nekem még ilyen fehér lenne a bőröm. Mért nem mégy. Sok, sok pénzt kapnál. Kifizethetnél.

Mária felnyitotta a ruhás ládáját, lassan, szépen vette ki a ruháit, egyenkint adta oda az asszonynak, nem szólt semmit. Az asszony simogatta a ruhákat, megnézte a bélésüket, egymásra rakta őket.

— Megéri — mondta, s kiment a szobából. Elaludt a lámpa.

És nincs egy kopekje sem és holnap a beiratkozás és ő menjen haza. — A sötétség simogatta a csupasz vállát, a karjait.

A másik szobába a hosszú Ivanovicshoz bement a cseléd is.

Mária felöltözött.

Kinn esett a hó, a Néva partján jöttek az urak valami bálból. Feltörték a kabátjuk gallérját, sok teát ittak, s a szánjuk ott ment a gyalogjáró mellett. Sokan szólították meg Máriát.

ják felénk kiaszott karjaikat. Keserű panasz helyett, adjuk ezek szájába a háladatosság fohászát. Ha eképen cselekszünk, ünneplésünk az örvendezésnek lesz felemelő ünnepe.

Hallani véljük a telhetlen zsugoriság a szegénységet nem ismerő jólét tiltakozó szavát, mely a szűk megélhetési viszonyokkal, a nélkülözők dologtalanságával hozakodik elő Nem azt lássuk-e ugyanakkor, hogy százezreket költenek értéktelen csecsebecsére az olyan emberek, akik csak akkor dugják zsebbe kezüket, ha jótékonyág gyakorlásáról esik szó? A szívnek jótékony melege, a részvét áldása, az asztalokról lehullott morzsalék, a félredobott ruha darab, épen elég ahhoz, hogy mi is örülünk, másoknak is szerezzünk örömet.

Jer karácsony, szeretet ünnepe és taníts meg embertársainkat igazán szeretni. Jer, magasztos ünnep, hogy feledjük hazafiúi és megélhetési gondjainkat és egyedül azon vallásnak éljünk, melynek megalkotója azon istenember, aki a mi boldogításunkra jött e világra.

Itt lesz, eljön a karácsony, szálljon magába minden ember és tanuljon szeretetet attól, aki merő szeretetnek bizonyult, ugy a jászol-bölcsőben, mint a Golgotha keresztyén. Jöjj, jöjj hívó világ egyik legmagasztosabb ünnepe és tedd boldoggá mindazokat, akik az Üdvezítő szeretetéből, szeretetet tanultak és jótékonytákoságot gyakorolnak.

Tiszapolgári ügyek.

Engem még mindig köt valami Polgárhoz: kedves emlékeimtől eltekintve és eltekintve ottani jó barátaitól, kik hébe-hóba fel is keresnek, ha nem is oly gyakran mint régen, mikor szerény hajlékom barátainak éjjeli szállást és asztalomnál a polgári koszt mellett, a sóstói rizling jó kedvet adott.

A nekem nagyon kedves matyók, szekerekkel állítottak be hozzám és én eljártam ügyesbajos dolgaikban.

Ezeket elterelte tőlem a gőzös, jó barátomat a szálloda és kávéház. Nem tudják otthon a sok megtakarított pénzt elkölteni és ha valamelyes dolguk akad a városban, eluraskodják a szállodában, meg tudja az Isten hol?!

Az én szolgálataim már csak az azonossági tanuskodásban és néha a gardedamesi szolgálatban merülnek ki.

Mondom, ezektől eltekintve, engem köt valami Polgárhoz; és pedig a figyelem, melylyel kísérem Polgár fejlődését.

A lány hangosan, tiszta hangon mondogatta:

— Holnapra kell a pénz a beiratkozáshoz. Ennyi. Most először.

— Az sok — mondta az egyik.

A lány megismerte, egyik tanárja volt. Ketten álltak meg előtte, egy öreg, egy fiatal.

Az öreg szólt:

— Tandijra kell lányom? Hát te . . .

— Eh, hazudik — mondta a fiatal, karonfogta az öreget.

Az öreg elengedte zsebében a pénzes tárcát. — Hazudik.

Aztán elvitte egy fiatal, szőke bajuszu. Nem kérdezett a lánytól semmit, aranyat adott neki . . .

Esni kezdett a hó. Mária fáradtan vánszorogott hazafelé, a keze reszketett a pénztől, mit szorongatott. Az aranyától. Az aranyától, miből kifizeti a tandijat, visszaváltja az asszonytól a ruhákat.

Ivanovics még mindig énekelt a kozákról, kinek fehér volt a lova.

Az asszony meg a cseléd is megtanulták már a szebb részeket s dűnyögve kísérték Ivanovicst.

Mária átkopogott az asszonyért.

— Itt a pénz, adja vissza a ruhákat.

Valamikor a szappan fogyasztása volt az egyes népek civilizációjának fokmérője. Ma az ólom betűk termékeinek fogyasztását kell annak tekinteni. És mert így van, meg kell állapítanunk, hogy Matyónia villamerővel halad.

Mert ugyan ki merete volna 15—20 évvel ezelőtt megjósolni, — álomnak is merész lett volna — hogy Polgáron ujságot fognak szerkeszteni és kiadni?

És ébredj álmaidból Árpád fia! Ma 2 — mond kettő — ujságot szerkesztenek és adnak ki ott — mivelhogy egy már nem győzi a helyi vonatkozású dolgokat közölni. — És mint jól értesült helyről informálnak, legközelebb mindkét lap rotációs gyorsajtóval látja el magát.

Pedig mikor még én lóháton jártam Polgárra; részben azért, mert volt lovam, még pedig jó, részben azért, mert más módon sokszor nem lehetett oda jutni, aztán oda jutva, sokszor napokig nem lehetett visszajutni, mert a nagy úr, a Tisza nem engedett; bizony akkor nem igen gondoltunk arra, hogy lesz idő, mikor a falon felsavarunk egy ládikót és abba bele sugunk valamit; és az én Mátray Sándor barátom vissza sugja, hogy Matyóniában minden csendes, a menyecskék is jól vannak; lévén ő ezeknek főgondviselőjük; már t. i. azoknak, kiknek férjeik Amerikában vannak. Mikor kimentek, arra kérték: „legyen gondja az itthon hagyottakra főnótárius úrnak.”

Valamikor sokat telefonáltunk ugyan a Grandhotel Suhajdában az üvegekkel, szebb is, jobb is volt azoknak csengésük, mint a telefon csengőé. Meg ha a nagy templom környéke beszélni tudna, tanúságot tenne róla, hányszor borultunk le ott hazafiúi bánatunkban?

Mindezeket előre bocsátva, lelki szememmel látom Tiszapolgár gyors fejlődését a közel jövőben. Hisz ez másképp nem is lehet; amely községnek — pardon városnak — olyan vezetői vannak, mint Mátray Sándor, Dékány Lajos, no meg M. Molnár József főbíró, ott a haladás biztos.

Sértés ne essék, a többi vezető is kiváló ember, de hát cikkem kerete nem engedi mindnek névszerű felsorolását. Az én atyai jó barátomat, Ebner János bátyámat, például, akkor fogom feldicsérni, majd ha a Gibás Ferenc gépgyárában készülő repülőgépek elkészül; és a Kálvária kert (hová öt annyi édes emlék köti) körüli próbák után megtartandó bankettek, szokott ékes szólásával a felköszöntőt elmondja.

Hallom, hogy Dely Mátyás Polgár élő krónikája, a repülőgép vezetésére, két izmos hortobágyi csikóst tart készenlétben.

De félre a tréfával! Tiszapolgár minden tekintetben predestinálva van a fejlődésre; és megérdemli, hogy az illetékes körök támogassák a község vezetőit ebben törekvéseikben.

Tiszapolgár 12,000 lakosa otthon foglalkozást nem talál, roppant határainak 80% része kötött, holtkezi birtok; minden ipar hiányzik; a pár heti aratáson kívül keresethez nem jut. A lakosság minden munkabíró része Amerikában

Az asszony vigyorgott s megpöngette a pénzt az asztalon.

Nem csengett. Az asszony is megijedt.

— Ez hamis.

Mária nevetett.

— Ugyan no, dehogy hamis, jó, kemény, csillogó nagy arany.

— Ivanovics úr — kiáltott az asszony, — jöjjön csak be.

Ivanovics megnézte a pénzt, visszament a szobájába, valami kékes folyadékot hozott magával, mit ráöntött a pénzre.

Szétmállott.

— Hamis.

Mária bámult rájuk. Valami ocsmány, kocsnyás hidegség ült a fejére, szívére s rázta, tépte, ütötte.

— Hamis — erősítette az asszony Ivanovics szavát s kimentek a szobából.

A petróleum lámpa nem akart égni, a kánóc köpött egyet s kialudt.

— A vérem . . . a véremnek a dija . . . a testemé . . . a lelkemé. Kellott az istennek a becsületelem. A hamis istennek . . . a hamis aranyért. . . . A vérem . . . a testem . . . a lelkem. . . .

Végig dült a földön hanyat s belenezett a sötétbe. A körmével kaparta a padlót s a szavakat, a csendes, siró szavakat dűnyögve,

és másutt keres megélhetést; és sok közülök, e tipikus magyar nép közül el vesz a házára nézve. Munkája után tisztességes megélhetést talál külföldön és búcsút mond, vagy még azt sem, szülőföldjének, mely neki kenyeret sem, míg a káptalannak 80,000 hold földet juttatott.

Sociálpolitikai szempontok is parancsolják tehát, hogy azok, akiktől ez függ, támogassák Tiszapolgár kiváló főjegyzőjét és főbíráját abbani törekvésükben, hogy a lakosságnak munkát szerezzenek. — Többek között illetékes helyen dohánybevéltő hivatalt kértek, ha megkapnák, a sok munkanélküli női munkás foglalkozást találna és nem vándorolna férfi kenyerkeresője után Amerikába, de haza hívná azt is.

Sándor Móric.

Levél a szerkesztőhöz.

Irtta: Tas János.

Válasz „Az egy folytatában való tanítás“ című cikkre.

IV.

Leányövendékeinkre nézve is sokkal üdvösebb lenne az új rendszer.

Nem kellene annyiszor járkálni az utcán, ahol nálunk annyi rosszat látnak és hallanak.

Ha jól emlékszem, egy helyi lap kérte is városunk rendőrkapitányát, hogy igyekezék ezen visszás állapotokat megszüntetni.

Mindkét nembeli gyermekek testi fejlődésére is jótékonyan hatna a d. e. oktatás.

Ezt azért mondom, mert vannak növendékeink, akik félóránnyira, sőt messzebb is laknak.

Az ilyen gyermek, ha 12 óráig marad az iskolában, csak $\frac{3}{4}$ -kor érhet haza s már $\frac{1}{2}$ -kor indulnia kell, hogy el ne késsen. Azt hiszem, hogy ilyen lötés-futás előbb éhesen, majd jóllakottan nem válhatik az egészség előnyére.

Ez az én nézetem s orvosok, akikkel már régen beszéltem e kérdésről, helyeselték.

Vajjon hátrányos-e a délelőtti tanítás az otthoni tanulásra?

Nem, hanem inkább előnyös.

12-ig, vagy 1-ig maradna az új rend szerint a tanuló az iskolában.

Hazaérkezvén, megebédelne s azután pihenne vagy játszana egy óra hosszat s 3 órától kezdve foglalkozhatna iskolai teendőivel, sőt elegendő ideje lenne, hogy idegen nyelvekkel, zenével, vagy más művészeti ágakkal foglalatossádjék.

A tanulás és önképzés ilyen beosztása a régi rendszer mellett teljes lehetetlenség.

Ennek igazolására a felmentési folyamodványok nagy halmazára hivatkozom, amelyek beérkeznek évenként a különböző intézetek igazgatóságához.

E sorokkal akartam válaszolni ama nyers szavakra, amelyekkel bennünket a Nyírvidék

mint gyerek, kinek játékát vették el, sirva, fázva, reszketve.

Kinn esett a hó, a másik szobában elcsendesült minden. Az asszony meg a cseléd lefeküdtek, Ivanovics meg végig dült az asztalon.

A lány feküdt sokáig, a hidegség nem akarta abba hagyni a rázást, a tépést, a fogai összeverődtek, már nem sírt, nem panaszkodott, az asztalról egy nagy orvosi könyv esett le melléje, azt simogatta, szorongatta.

Felkelt a földről, s elindult a víz felé.

A hópihéek beestek a nyakába, végig folytak a testén, simogatták, csiklandozták.

A tulsó parton a cárok fehér palotája világos volt. A katonabanda Strausz egy keringőjét játszotta, a palota előtt a szánkák elé fogott lovak nyakában csilingelt a csengő.

Egy nő meg egy férfi ment el mellette.

S rá gondolt a gyerekekre, ki hamis aranyat adott a testéért.

Szőke volt a bajusza, illatos volt, szép volt.

Megfordult s szaladt haza, a keringő dalama szállt utána, siettetve.

Otthon aludt mindenki.

Lassan nyitott be Ivanovicshoz, s csendesen, mélyen suttogva szólt.

— Péter . . . Ivanovics Péter.

nov. 28. számában megtámadtak és megismertetni a m. t. olvasóval az okokat, amelyek arra indítottak bennünket, hogy felszínre hozzuk e fontos paedagogiai kérdést.

Ezen újítást nem akartuk erőszakosan csinálni, mint Valaki úr állítja, hanem az egész társadalom tudtával, beleegyezésével.

Kérdést intéztünk azokhoz, akik az iskola mellett a legnagyobb szeretettel örködnek a gyermekek szellemi és testi fejlődésére.

Cikkemben igyekeztem az új rend előnyeit s helyenkint a régi hátrányait megismertetni. Lehet, hogy egyes dolgokban tévedek, mert nem vagyok tekintély, csalhatatlan, hogy Valaki úr első elolvasás után helyeselhetné nézeteimet; de azt mondhatom, hogy érveimet egyéni tapasztalatomból merítettem.

Örülni fogok, ha figyelmeztetni fognak esetleges tévedéseimre, de az ismeretlenség leplebe takaródzott Valaki urat arra kérem, hogy más-kor foglalkozzék behatóan ilyen fontos kérdéssel, mielőtt nyilatkoznék és legyen igazságosabb olyan emberekkel szemben, akik teljesítik kötelességüket; ne alkosson olyan új szavakat, amelyeket közoktatásügyünk nem ismert és nem fog ismerni.

Kérem arra is, hogy ne ismerjen el tekintélyeket, mert ilyenek már nem léteznek, ne üsse egy-egy ember tanulmányára, amelyet más nem ismer, a csalhatatlanság bélyegét néhány órai gondolkodás után.

Azt hiszem, hogy Zimmermann tanár ur tanulmánya, bármilyen nagy terjedelmű is legyen nem fogja az új tanítási rend térfoglalását egy pillanatig sem megakadályozni.

A cikkirő ur talán ama szent meggyőződésben él, hogy a tanulmány megjelenése után minden paedagogust s az ország minden iskolája, ahol az új rendet már sikeresen bevezették, vissza fog térni e régi rendszerhez?

Ha ezt hiszi, úgy csak ringassa magát továbbra is ama boldog álmódozásban, amelybe Zimmermann tanár ur tanulmányába vetett nagy bizodalma szép csendesen elszenderítette.

(Vége.)

Tarkaságok.

Annak idején, mikor az „Egyetértés“ az Eötvös Károlyé volt; a vajdának az volt a szokása, hogy esténként sorba járta a szerkesztőségi szobákat és megszólította a munkatársakat. Egy ilyen alkalommal történt, hogy benyitott Timár Szaniszló szobájába, ki akkor az „Egyetértés“-nél dolgozott.

Mit csinálsz Smile ecsém?! (Mindenkinek adott a vajda egy gunyos becéző nevet.) Tárcaít irok Nietzsche-ről.

Nietzsche. Nietzsche-ről? Hát mit akarsz te Nietzsche-től, ki az a Nietzsche, mi az a Nietzsche?

Nietzsche a nagy német filozofus, ki az újabb kor

Ej hadd el! Vágott szavába a vajda. Hát nincs nekünk egy Kisfaludink, egy Vörösmartink, egy Petőfink, vagy ha épen bölcsész kell, Eötvös Józsefünk, Kérkápoly Károlyunk, kikről méltatni lehet, mit akarsz te Nietzsche-től.

De Károly bátyám! mondta Timár, vagy vagyunk irodalmi nivón álló lap és akkor csak nem irhatunk mindig magunkról, de tudomást kell vennünk a nagy művelt nemzetek kiválóságairól is.

Jó, jó, de mit akarsz Nietzsche-től?

Hát ismertetni akarom azt az isteni tehetőséget, ki a filozófiában új csapáson haladt, ki é klasszikus filológia egész új nemeit tárta a világ elé —

No iszen, hát ez olyan nagy valami, ingerkedett a vajda.

De Károly bátyánk, ha Nietzsche semmi mást nem tett volna, minthogy az ő tétéle értelmében az Uebermenshről irt, akkor is világhírű ember lett volna. De . . . és egy nagy előadást tart neki Nietzsche műveiből

A vajda mindjobban beletüzel — aztán kezet nyújt neki. — No jó, hát fujd fel Nietzsche-t — és tovább ment.

Timár dolgát végezve, éjfél tájt benyit az Abáziába.

Ott azzal fogadják a törzsasztalnál, „miért nem jöttél hamarabb, most ment el a vajda, tartott olyan előadást Nietzsche-ről, hogy az mesébe való, nem hisszük, hogy valahol valaki úgy tudta volna méltatni a nagy német filozófiáról, mint ő.“

Timár ámul-bámul és kifakadva mondja: „azt a vén sadlatán mindenét, hisz egy órával ezelőtt azt sem tudta, hogy isszák-e, vagy eszik-e Nietzsche-t.“

Két idegen találkozott egy helybeli, szerény-ségéről és szükszavuságáról ismert, ügynökkel. Mindegyik a maga „házának“ nagyságáról beszélt.

Az egyik idegen: Az én kégem olyan nagy, hogy az irodákban a főkönyvet, egyes lapjait egy 10 lóerejű villamosgép forgatja.

A másik idegen: Az én főnököm ez évben megtiltotta az irodában, hogy a magánhangzó betűkre pontot tegyünk és az által 10.000 koronát takarítunk meg tonta, toll és papírban.

A helybeli: Az én házom nagyon nagy és gazdag. Minden árut hat óra hitelez, minden vevő a vásárolt árurol váltót állít ki az irodában és mikor a vevő az ajtóhoz ért; a váltó lejárt.

NAGY

karácsonyi vásárt

rendez

a megízhatóságáról és szolidasá-

gáról széles körben ismert

Sándor Rezső

óras és ékszerész

Nyiregyháza, Városház-u. 3.

mely módot nyújt a Nyiregyháza és vidéke m. t. vevőközönségének arra, hogy a legolcsóbbtól a legértékesebb

arany

ezüst

ékszer

óra

szükségleteit utólérhetetlen olcsó

árban **ittthon** szerezze be.

Gyönyörű ujdonságok,

Izléses különlegességek.

Választékot vidékre portómentesen küldök.

Karácsonyi ajándékoknak

alkalmas cikkek óriási választékban rendkívül olcsó árban kaphatók: Szőrme boák és muffok, harisnyák, keztyűk, diszkótenyek, blousok, juponok, nyakkendők, zsebkendők, illatszerek, színházi schálak. Alkalmi vétel 4 méter tiszta selyem egy blousra minden színben 2 frt. 30 kr.

Kohn Ignátz

női- férfi divat és rövidáru üzletében.

Városháza.

Telefon 129.

Hirek.

**Jó ünnepeket kívánunk la-
punk előfizetőinek, munkatársaink-
nak és minden jó akarónknak.**

— **Uj állások.** A tiszalöki járásbírósnál jegyzői állás üresedett meg. Pályázni jan. 7 ig lehet. Nyírrádon postaügynökség üresedett meg január 7-iki határidővel.

— **A katonák szabadságolása** ügyében a had- és honvédelmi miniszter már intézkedett és a nyiregyházi laktanyák legénységének a fele kaphat karácsonyi szabadságot.

— **Nyilvános nyugtázás.** Iparostanonc-iskolánk céljaira a Nyiregyházi kölcsönös segélyező egyesület 30 korona adományát köszönettel átvette. Nyiregyháza, 1909. december 22-én Orsovsky Gyula igazgató-tanító.

— **Az ipartestület** folyó hó 27-én d. u. 3 órakor a város háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárzsorozat: Az 1910. évben tartandó kiállítás előkészítése. Egyidejűleg felkéri az iparosokat hogy a kiállítandó tárgyak bejelentési ívét legkésőbb folyó hó 31-ig a kiállítást rendező Szabolcsvármegyei gazdasági egyesületnél nyujtsák be. Bejelentési ívek az ipartestületnél kaphatók.

— **Hítközségi választás:** F. hó 12-én a Stquo izr: hítközségi általános tisztújítás tartatott mely csendben folyt le. Megválasztottak: elnöke: Dr. Rosenberg Emil, Alnöke: Rosenthal Ferencz, Előjárók: Burger Mór, Baruch Arthur, Führer Mihály, Dr. Hajós Sándor és Silberstein László és 47 képviselői tag.

— **A helybelli ág. ev. főgimnázium** mult szombaton tartotta meg estélyét a színházban. melyet hajnalig tartó tánc követett a Korona disztermében. A színházban a rendezést *Kálmán Ottó* vezette; úgy a magánszámok, valamint Kisfaludy Sándor Himffy dallai ügyes rendezésében méltán dicséret illeti meg. A kabaré-szerű számok ügyes szereplői közül különösen ki kell emelnünk *Guttman Sándort*, ki mesés ujjgyakorlattal és művészi tehnikával zongorázott. Ügyes volt Ruzsonyi Kató szavalata; Marton Mimi kedvesen kísérte Hoffmann Pál szép gordonka játékát. Himffy dalai-ban *Porubszky András* játszotta a címszerepet. Jól átértette szerepét és játéka határozottan fetűmulta a közepést. Ügyesen játszottak még: Kálnay Lenke, Lavota Emma, Oláh Mici, Lórencz Margit, Bartos Tamás, Zthás, Rosenthal stb. A mesésen sikerült estét reggelig tartó vígtánc követte a Koronában.

— **Fontos a gazdálkodóknak.** Jan. 1-től kezdve a művelésben beálló minden változást szigorú büntetés terhe alatt be kell jelenteni városunkban az adóhivatalnál, vidéken pedig a jegyzőknél.

— **A borítal adó kedvezmény igénybe** vehetéséhez szükséges, hogy a számvéői hivatalnál az még e hó folyamán bejelentessék.

— **Külföldiek.** Berlinben elfogtak egy betörő bandát, amely 40 gimnázistából állott. — Doleban (Franciaország) Tabois ápoló 14 beteget megmérgezett, hogy a temetési vállalkozó által ajándékozott 1—1 frankot felvehesse. — Jan. 1-től névvel ellátott palackokban csak azok tölthetnek sört, akiknek neve a palackon látható. — Az amerikai bevándorlási bizottság ezután beteget egyáltalában véve nem enged leszálni a hajóról. — Japán a kamcsikai kormányzóknak Szentpétervárra küldött jelentése szerint uj háborúra készül és a póttartalékosok már tanulják is az uj fegyverek használatát.

— **Közbiztonságunk.** Máriapócson Vodicu Mihály napszamos ittas állapotban Ilkánics Jánost és nejét veszedelmesen összeverte. — Demecserben Schwarcz Farkashoz Szabó Ferenc betört és ágyneműket lopott. — Ujfehértón Kis Mária a rokonsága megverte. Állapota súlyos. — Máriapócson a napszamosok valóságos falopási szövetségét alakítottak és a Majláth gróf őfehértói erdejéből most egy 1000 korona értékű tüzelt loptak el. A vizsgálat szerint közel 50 ember kerül a vádlottak padjára. — Nyírbátorban egy éjjel betörték Szlovics Imréné,

Rézműves Viktor, Schwarcz Herman és Weisz Emil kereskedéseibe, ahonnan 5000 kor. értékű tárgyakat loptak el. A gyanu cigányokra irányul. Szűcs János prúgyi kocsis szóváltásból kifolyólag összeszurkálta gazdáját, Pataky Jánost.

— **Eljegyzés.** Grünberger Sámuel kedves leányát Reginát Gáván, eljegyezte Klein Pál.

— **A nyiregyházi vidéki kisvasutak** bujbalsai szárnyvonalának kiépítését most már Vencsellő község képviselőtestülete is biztosítva látja és ez okból a vasut herbéadása miatt a törvényesítéshez benyújtott keresetét visszavonta.

— **Halálozás.** Babar Ferenc volt nyiregyházi fényképész, Tordánf. hó 19-én 56 éves korában elhalt.

— **Uj lap** Hézaggótló lapot indított meg Kolozsváron dr. Dobó Ferenc „Magyar Jogász” címmel. Havonta 1 vagy 2-szer jelenik meg és felöleli a jog, társadalomtudomány, pszichológia, gazdaságtan és természettudomány minden nevezetesebb eseményét. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal. Évi előfizetése 2-50 K.

— **Árlejtés.** Nyiregyháza városnál január 2-án csizma szállításra árlejtést tartanak.

— **Tornázó lányok.** A székesfőváros tanácsa megengedte, hogy az aréna-uti polgári leányiskolában a lányok szoknya nélkül, tornanadrágban végezzék gyakorlataikat, mert a helyes lábtartást csak így lehet ellenőrizni. Az eredmény olyan kedvező, hogy az egész országban való meghonosítása iránt már megtették a lépéseket.

— **Megögett gyermek.** Ujfehértóról írják, hogy ott Komor Mária 3 éves gyermek megégett, amikor szülei az udvarra menve a tűzhelynél magára hagyták. Sérülésébe másnap bele halt.

— **A honi iparókkokat** árusító kereskedők névjegyzékét az uj év alkalmából a Tulipán-szövetség Magyar-Védő Egyesület budapesti központja összeállította és minden érdeklődőnek szívesen megküldi. (Cim. Budapest, Szentkirályi-utca 3.)

— **Nyomdavaltozás.** A Borbély Sámuel könyvnyomdájában kitört lappangó, majd nyílt nyomdász-sztrájk arra készítetett bennünket, hogy lapunkat a mostani számtól kezdve, Jóna Elek könyvnyomdájában készítsük.

— **Repülőgép nálunk.** F. hó 29-én Szatke Ferenc mérnök, városunk szülőtte, bemutatja este 6 órakor a gimnázium tornacsarnokában repülőgépét. Uj elvek szerint konstruált gép feltűnést keltett a szakértőknél is. Jegyek 2, 1 és 1/2 koronájával válthatók kereskedéseiben.

— **A kereskedők és gazdák köre** saját helyiségében kedélyes szilveszter-estét rendez, mely iránt már most is oly nagy az érdeklődés, hogy az idei est sikere a tavalyit jóval felül fogja mulni. A műsorból különösen kiemeljük: Fried Mumus, Gábor Józsefné, dr. Demjén József, dr. Silberstein Géza és dr. Springer Géza szereplését.

— **Zenedei hangverseny.** Magas vendége, Ság József zenetudós a „Zenelap” felelős szerkesztője tiszteletére f. hó 19-én sikerült hangversenyt rendezett zenedénk. A megjelent díszes közönség, melynek soraiban báró Vay Arnoldné urnót, a nagy művésznőt is volt szerencsénk láthatni, élvezettel és fokozódó érdeklődéssel hallgatta végig a magas színvonalu műsorszámokat, Voltak egyes oly szépen sikerült számok is, melyek elfelejtették velünk, hogy nem kézművészek, hanem 2—3 év óta zenélni tanuló növendékek játékát élvezték. — Ünnepeles hangulatot keltett a megnyitó számul előadott „Szózat” vonósnyegyes, melyet Handel Lajos, Kálmán Imre és Hoffmann Pál tökéletes összejáttékkal interpretáltak. Könnyed technikával és szép felfogással játszotta zongoraszólóját Führer Margit. Igen tetszett a kis Hoffman Sándor temperamentumos hegedűjátéka Frenetikus tapsot aratott Kálmán Imre magyaros hévvel előadott magyar fantáziája. A zenede büszkeségei Hoffmann Pál, Handel Lajos és Vertse Andor által precis összejáttékban előadott zongorahármas szépen illeszkedett be a válogatott műsorba, — akik külön-külön szóló számaikkal is feltűnő sikert arattak. A Halász Erzsébet és Pollatschek Éva által nagy lendü-

lettel előadott magyar tánczok rekesztették be a mindvégig élvezetes műsort, melynek számai a kiváló szakértő Ság József tetszését is megnyerték. Elismeréssel kell adóznunk városunk zenekedvelő közönségének, amiért egyre fokozódó érdeklődéssel viseltetik a zenede működése iránt, Hála és köszönet a lerándult zenekapacitásnak, ki ezuttal is beigazolta, mennyire szívén hordja a magyar művészet föllendítésének ügyét, melynek érdekében kitünően szerkesztett szaklapjában, a „Zenelapban” évtizedek óta oly lelkes agitációt fejt ki.

— **Tisztviselői fizetéseinek kiegyesíttése.** A kormány 23,000 koronát küldött Nyiregyháza városnak a megszavazott 2 millió koronából. Ez ugyan nagyon kevés a szükséglet fedezésére. A minis-teri tervezet azért is sérelmes mert a közel 40 ezer lelket számláló Nyiregyháza város tisztviselőit az 5—6000 lakossai bíró városok alkalmazottai 2 fizetési fokozattal megelőzik, Nyiregyháza polgármesternek 3600, az árvászéki elnököknek, főkapitánynak, tanácsosoknak, főjegyzőnek, ügyésznek, főorvosnak, mérnöknek 2600, árvászéki ülnököknek, alkapitánynak, I. aljegyzőnek, számvevőinek, pénztárosnak 2000, fogalmazóknak, irodatiszteknek, ellenőröknek, adótiszteknek, iktató, kiadó, irattárnoknak 1400 kor. kezdő fizetés járna. És később 1/3 addal emelkedik és ugyan annyi lehet tenni a lakbért is.

— **Lapok versenye.** Napilapjaink folytonos versenyében az új évvel alig merül fel új mozzanat. Legalább nincs tudomásunk arról, hogy új lap indulna, ami nélkül a közelmúltban új év alig köszöntött ránk. Válságos idöket élünk, mikor intelligens ember nem nélkülözheti az ujságolvasást. Nem mulaszthatjuk el ily körülmények közt felhívni t. közönségünk figyelmét a napilapok közt szinte versenyen kívül vezető szerepet vivő *Pesti Hírlapra*. Ez hétköznapokon 10—12, vasárnapokon 16—24 oldallal is többet ad, mint más napilap és az árát egyes elárusításban sem emeli föl. Marad továbbra is 2 korona 40 fillér havonként, egy szám ára zidéken is 10 fillér (vasárnapokon is) S ezért a változatos rovatokon kívül, melyek közül egyesek, mint az Esti levél, Mindennapi problémák, Vidéki esetek, Vegyesek, Szerkesztői üzenetek, országsszerte közkedveltségre tettek szert, külön kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Ilyen a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden negyedévi előfizető karácsonyra ajándékba kap. Nem vetélkedhetik ezzel semmiféle külön ünnepi melléklet, mert az kiolvasva, értékét veszti, míg a Naptár egy-egy évig haszonnal forgatható. Másik kedvezmény, hogy az előfizető féláron rendelheti meg a Divat Szalont. A Pesti Hírlap azért is melegen ajánlható az olvasóközönség figyelmébe, mert pártokon kívül és felül álló politikusok írják a vezércikkeit és míg tárcaival, humoros közleményeivel szórakoztatja, tudományos ismereteket terjesztő cikkeivel, szerkesztői üzeneteivel valósággal oktatja az olvasóközönség széles rétegeit. A Pesti Hírlap előfizetési díja (negyedévre 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér, a Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona.) postautalvánnyal a kiadóhivatal címére küldendő (Budapest, V., Váci-körút 78.)

Órák és ékszerék,

valódi ezüst, chinai és angol ezüst dísz tárgyak, evő eszközök, alkalmi ajándékok igen jutányosan és felelősség mellett beszerezhetők **Vrabecz** órák- és ékszerészénél, Nyiregyháza, Iskola-u. 8.

Fehér (angora) boát és muffot

3 óra alatt meglepő szépen tisztít,

Gyászruhákat 24 óra alatt fest:

Gabulya Mihály

kelme festő, vegytisztító és plissirozó intézete

Nyiregyháza, Pazonyi-útca 13 szám.

(Zrinyi szálloda udvar.) 646-5-14

STERN SÁNDOR nagyválasztékban szörme boák és muffok
uri és női divatáru üzletébe
NYIREGYHÁZA, Pazonyi-u. 2. uri és női fehérművek, téli trikot-árak, harisnyák, bőr-
és kötött keztük stb. stb. — !! Olcsó szabott árak. !!

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium kiküldött tanítványai ez év őszén is megjelentek a kegyes jötevéknél, hogy összegyűjtsék a szeretet-adományokat a főgimnázium kebelében fennálló tápintézet javára. Harminc évi fennállása alatt ez az intézet 636 tanulót részesített olcsó, 26 tanulót ingyenes ételmezésben. A folyó iskolai évben 32 tanuló élvezi a tápintézet jótéteményét, kik közül ág. h. ev. 8, reform. 16, róm. kath. 7, gör. kath. 1. (Az idén izraelita vallású tanuló nem jelentkezett.)

A kegyes adakozók névsora a következő:
Nyiregyháza város évi segélye 100 korona, Nyiregyházi Casino 40 K, Dr. Saáry Sándor 2 K, N. N. 40 fillér, Péchy Pálné 1 K, Dr. Lórencz Gyula 2 K, N. N. 40 fillér, Nyiregyházi Ker. Munk. b. pt. 2 K, Nyiregyházi fűszer és gyarmatáru r. t. 2 K, Ungár Lipót 1 K, Eisler Károly 1 K, Kelner Edéné 1 K, Jóba László 2 K, Dr. Hoffmann M. 1 K, K. A. 1 K, H. A. 1 K, Dr. Sarvay J. 2 K, Dr. Szikszay Gy. 2 K, N. N. 40 fillér, Dr. Nagymáté A. 1 K, Hunyady László 1 K, Guttmann Henrik 5 K, Dr. Mandel Jenő 1 K, Friedmann Jakab 1 K, Csengery Kálmán 2 K, Hoffmann A. 1 K, Fleiner Lajos 1 K, Dr. Szopkó Dezső 3 K, Blau Mór 1 K, Osgyáni I. 1 K, Dr. Flegmann Jenő 3 K, Dr. Erdős B. 1 K, Dr. Bartos Sándor 2 K, Dr. Laufer Miksa 2 K, Kállay András 2 K, özv. Gyuresány Ferencné 2 K, özv. G. K.-né 1 K, S. J. 50 fillér, Dr. Vietórisz István 2 K, özv. Hibján Lajosné 2 K, J. S. M. L. 2 K, Dr. Fráter Ernő 2 K, Dr. Szabó László 2 K, özv. Bencs Lászlóné 1 K, Klár Gusztávné 2 K, Andre Gyula 1 K, Wirtschaftfer Ottó 1 K, Burger Pálné 2 K, Klár Leóné 2 K, M. L. 50 fillér, Meskó Elekné 1 K, Dr. Kovács Miklós 5 K, Dr. Rosenberg E. 1 K, Dr. Szokolay Gy. 1 K, Kubassy G. 1 K, Kovács Gerőné 2 K, Fried Dániel 5 K, Dr. Furmann Lajos 4 K, Dr. Springer G. 1 K, Szohor Pál 2 K, Villamossági r. t. 2 K, Nébenmájer és Salamon 5 K, Dr. Friedlieber M. 1 K, Dr. Kovács E. 4 K, Dr. Hajós Sándor 3 K, Dr. Bodnár István 2 K, Lichtmann Dezső 2 K, Gábor József 1 K, Liptay Jenő 3 K, Puskás Károly 80 fillér, Varga János 2 K, Dr. Guttmann Zs. 1 K, Cs. J. 1 K, Hibján Gyula 2 K, H. F. 1 K, Haas M. 2 K, Nagy Kálmán 3 K, Márkus K. 5 K, Hartstein N. 1 K, N. N. 1 K, Dr. N. N. 1 K, N. N. 1 K, Bazala J. 40 fillér, Sarkady N. 40 fillér, Takarékp. Egyesület 10 K, Déry P. Pál 1 K, Sipos Béláné 1 K, Szabolcsvárm. Népbank 2 K, Király Sándor 1 K, Baruch A. 2 K, Kellner Jenő 1 K, N. N. 1 K, özv. Korányi Imréné 2 K, Pisszer J. 1 K, Schwartz Izidor 1 K, Leveleky Májer 1 K, Sexty Judith 1 K, Dr. Meskó László 5 K, Kéler Gy.-né 1 K, N. N. 40 fillér, N. N. 80 fillér, Szabolcsvármegye szerk. 5 K, Dr. Wildt György 2 K, Tester Lajos 2 K, Horváth József 4 K, özv. Bleuer Sámuelné 1 K, Pataki Istvánné 2 K, Nagy Elek 1 K, Halasy Jánosné 1 K, Dr. Propper Dezső 1 K, id. Lakner Ödön 1 K, Lenhorn J. 1 K, Ruzsonyi Pál 2 K, Häuffel Lajos 3 K, Bartha Lajosné 1 K, N. N. 1 K, Schneck H. és Tsa 1 K, Blumberg József 2 K, Dr. Demjén I. 2 K, Márton N. 2 K, Rosenthal F. 1 K, Szikszay S. 1 K, N. N. 1 K, N. N. 40 fillér, N. N. 1 K, Prok Gyuláné 2 K, Pintér István 1 K, Szántó Ernő 1 K, Dr. Korányi E. 2 K, Szélesy József 1 K, özv. Báthly Barnáné 2 K, Nikelszky S.-né 50 fillér, Dr. Benedek Dezső 1 K, T. L. 1 K, N. N. 60 fillér, Sándor R. 1 K, Vindfisch és Tsa 1 K, N. N. 40 fillér, Morgenstern D. 1 K, Májerszky Barnabás 4 K, N. N. 1 K, R. H. 2 K, Groák Lajosné 2 K, Zoltán Józsefné 2 K, Tóth Pálné 1 K, Stark Éliás 1 K, Kiss Gábor 1 K, N. N. 40 fillér, Tesik János 1 K, Dr. Hoffmann E. 2 K, M. N. 1 K, Eötvös Pál 1 K, Hóhe Vilmos 1 K, Borbély Sámuel 2 K, B. . . . T. . . . 2 K, Ferenczy-féle könyvkereskedés 2 K, N. N. 50 fillér, Schwartz Hermann 20 fillér, Geduly Henrik 3 K, özv. Siehermann D.-né 1 K, Ruttkay Gy. 1 K, Szilas Mór 50 fillér, Wetwel K. 1 K, Rosenthal Gyula 3 K, özv. Barzó Mihályné 2 K, Paulik János 2 K, Dr. Ernyei János 2 K, Dr. Gara Leó 2 K, Führer Mihályné 1 K, Dr. Konthly Gy.-né 1 K, Szikszay Pál 2 K, Führer Ignác 1 K, Fejér Barnáné 1 K, Somogyi

Gyula 3 K, Bodnár János 1 K, Szamuely Lajos 1 K, N. N. 1 K, Dr. Zinner Samu 1 K, Dr. Elekes A. 1 K, Wahn Leó 1 K, özv. Palicz Jánosné 2 K, Dr. Szitha S. 1 K, Lichtmann Vilmos 1 K, Novák Gyuláné 2 K, özv. Bleuer Bertalanné 2 K, N. N. 1 K, Sütő József 2 K, Erényi Sándorné 2 K, Mannheim A. 1 K, L. N. 1 K, Gergelyffy Ferencné 1 K, N. N. 50 fillér, Dr. Dohnál Józsefné 2 K, Julia-gőzmalom 2 K, Cementgyár 1 K, Petrovics Gyula 2 K, Dr. Flegmann S. 2 K, Kálmán Frigyesné 2 K, Kovács Gyözöné 2 K, Dr. Bernstein B.-né 1 K, Ébner Béla 1 K, Török László 2 K, Windt Ignác 20 fillér, Májerszky Béla 3 K, Mengersen A. 1 K, Jóny L. 1 K, Dr. Vass Jenő 1 K, N. N. 1 K, N. N. 1 K, Borsy János 1 K, N. N. 1 K, Persenszky 1 K, N. N. 1 K, N. N. 1 K, Ruzsonyi Pálné 1 K, özv. Weiszné 1 K, Groák Sándorné 1 K, Mikecz Miklós 2 K, N. N. 40 fillér, Mikecz István 1 kor., N. N. 40 fillér, Dr. Szesztay Zoltán 1 K, N. N. 40 fillér, Böszörményi Kornél 1 K, Pöppel I. 2 K, Balla Jenő 2 K, Trak Géza 1 K, Krecsák Lajos 1 K, Werner László 1 K, Megyery G. 1 K, Br. Hirsch M. iroda 3 K, Szabolcsi Hitelbank 5 K, Batory István 2 K, özv. Gaál Endréné 3 K, N. N. 40 fillér, N. N. 2 K, N. N. 1 K, Klár Andor 2 K, N. N. 30 fillér, N. N. 1 K, Nyiregyházi Kölesönös Segélyező Egyesület 30 korona, Összesen 512 korona 10 fillér.

A midőn e köszönettel fogadott adományokat nyugtatjuk, a tápintézet jótéteményében részesülő tanítványokat a nemeskeblű tanügybarátok további jóindulatába ajánljuk.

Nyiregyházán, 1909. december 22-én.

Teljes tisztelettel

Leffler Sámuel, főgimn. igazgató,
Moravszky Ferenc főgimn. tanár, tápintézeti felügyelő.

— **Nyilvános nyugtázás.** Egyesületünk által a Hunyadi-Tanítók-Házában letesítendő szobalapítvány törlesztésére 20 koronát, mint a Nyiregyházi Kölesönös Segélyező-Egylet kegyes adományát köszönettel átvettem. Nyiregyházán, 1909. december 22-én. *Orsovszky Gyula,* a szabolcsvármegyei tanító-egyesület elnöke.

— **Hangverseny.** — Nyirbátorban *Aul Sándor* zenetanár f. é. dec. 11. — tanítványival vizsgálati hangversenyt tartott. Mondhatjuk, hogy a hosszú de válogatott műsor mindegyik száma kifogástalanul sikerült. *Chopin Noct. Walzer.* és *Saraste „Ziegeinerweisen“* zongorán szép előadással és technikával játszotta *Bruck Irén.* *Oliver Mitra „Serenade“* *Szlávik Bella* és *Fritz Mariska* szabatosan játszották 4 kézre. *Rummel „Russische Schlittenpost“* 4 kézre *Lőrinczy Miklós* és *Lőrinczy Károly.* *B. Richardo „Vöglein Abendlied“* *Fehér Sári,* *Zoltán Bözsi* 4 kézre gyakorlott könyedséggel adták elő. Kitűnően sikerült *Haydu* Sonatija zong. *Zoltán Bözsi,* hegedűn *Kálmán Imre.* Nagy tetszést aratott *Kéler „Alföldi bucsuhangok“* és *Danela „Resignation“* melyet szinte *Kálmán Imre* adott elő hegedűn, zong. kísérte *Rácz Béla.* „Bob herczeg“ Hollo legendája, énekelte *Wozary Rózi,* zong. kísérte *Rácz Irén.* *E. Wagner „Hold és Álom“* énekelte *Farkas Mimi,* szépen kísérte *Hitter Mariska.* *Staab Lenárd „Vár és Kunyhó“* melodráma nagy tetszést aratott, szavalta *Farkas Mimi,* zong. előadta *Hitter Mariska. Révfy „A megfagyott gyermek“* előadta az énekkar, érzéssel szavalta *Farkas Ilonka,* zong. *Róth Irén,* harmoniumon *Rácz Béla.* Meglepte a közönséget *Róth Gyula* kezdő, ki zong. *Henricuz „Tudom, hogy visszahívsz“* románcot játszotta, énekelte *Wozary Rózi;* továbbá különösen *Jungmann „Hennweh“* melyet kifogástalan biztos előadással *Kálmán Emil* kezdő, ki csak 7 hónapig tanult, játszott zongorán. A hangverseny befejező száma *Hazslinszky „Hajnal ébredése“* volt. Szépen énekeltek *Wozary Rózi,* *Farkas Mimi,* és *Fritz Mariska.* Zong. kísérte *Rácz Béla.* A hangverseny végeztével a közönség nagy tapsviha ban tört ki és *Aul Sándor* zenetanárt lelkesen megéljenezte. *Kálmán Imre* hegedű játékos a *Füredy* testv. Nyiregyházi zenedéjének tanítványa.

— A „Leányegyesület“ f. hó 26-ára hirdetett teadélutánját január 2-án tartja meg a „Korona“ szálló dísztermében.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter Hunyor Bélát az egrifőképtalan uradalmak kerületi tisztartóját a dadai alsó járásra gazdasági tudósítónak ki-nevezte.

— **Karácsonyi előadások az Apollóban.** Az Apolló színház az ünnepek alatt remek alkalmi műsorral ünnepi előadásokat rendez. Különösen felhívja a színház vezetősége a szülőlkfigyelmét a szombat és vasárnapi délutáni *különleges gyermekelőadásokra,* melyeken csakis gyönyörű színes mesék, mondák és kacagtató tréfák lesznek bemutatva. A monstre műsor a következő: *Hoffmann meséi.* A világhírű remekmű mozgófényképekben. E képsorozat maga teljes félórát vesz irányba. *Genovéva.* Ki ne óhajtana látni e bájos történetet élethű színes jelenetekben? *Szövetkezés az ördöggel!* Fantasztikus mese. *Az igazmondó kártyás.* Egy kártyavető cigányasszony jóslatai. Kitűnő ujdonság, Humoros képek: *A féllábu ember esete.* Nagyon kacagtató. *A lenyirt szakál.* vagy *az albarát.* Óriási humoru kép. *A főnök leselkedik.* Tréfás életkép. *Pali repülőgépe.* Falrengető bohózat. Végül *az Olaszkirály látogatása a velencei Arzenálban.* Nagy látványosság. Esténként rendez előadások. Mindkét ünnepnap változó műsor.

— „A Vasárnapi Ujság“ mostanában küldi szét előfizetőinek ünnepi ajándékát, a „Karácsony“-t, mely az idén is a nagyszámu kiváló közlemények és művészi illusztrációk javát adja olvasóinak. E diszalbumot, mely nagy terjedelme és pazar kiállítása mellett a legszebb karácsonyi ajándék, azok az előfizetők is ingyen kapják, a kik 1910-től kezdődőleg lépnek az előfizetők sorába, sőt ezeknek a december havi számokat is megküldi a kiadóhivatal. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára félévre 3 korona. Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal. (Budapest, IV. Egyetem u. 4.)

— **A Divat Szalont,** első és legszebb asszony-ujságunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden családfő a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden kéthétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A Divat Szalon oktatója, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékos, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legnemesebb szellemi szórakozás az, a mivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb irónő, mint Szabóné Nogáll Janka örökös és munkatársainak díszes névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidejűleg — huszonkét esztendő alatt — lettek az olvasóközönség kedvencei. A divat, melyet magyaráz, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és a mi szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan eikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szánja az otthon varrott ruha, az otthon készített műtárgy dicsőségét, ellátván olvasóit az ingyen-szabásívek, munka-rajzok minden fajtájával és az ingyen-mellékletként megjelenő gyermekujtságot, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nem csak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák, hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A Divat Szalon dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivitelű színes divatkép képezi a füzet csinos és tartós borítékát. A Divat Szalon kiadóhivatala: Buoapest. V. Eskü-ut 5. sz. — mindenkinek szívesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melynek csekélyisége szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállítása mellett. Egész évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona.

Gottschlig-féle tearumok, legjobb minőségű kávék, tea 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol beszerezhető **HIRSCHLER MÓR** fűszerkereskedőnél Nyiregyházán, Városház-tér 5. — Ugyanott löpor, vadász- és mindenféle töltének, játszókártyák és hegedűhurok legolcsóbban árusítottak.

Menyasszonyok és vőlegények, valamint Debreczenen keresztülutazók és arany ezüst és ékszer ajándéktárgyak beszerzése előtt állók figyelmét felhívjuk a Lőfkovits Arthur és Társa arany, ezüst, óra és ékszer-áru üzletére, mely Magyarországon a legnagyobb Debreczenben a Plae-utcán van.

Ne tévovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás pastillát,

amely 10 perc alatt a legmarkacsabb migrain és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. **Ára 120** Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti: **Beretvás Tamás** gyógyszerész, Kispesten.

!! 3 dobozzal ingyen postai szállítás. !!

— A lapok megrendelése. A kuria érdekes és a közönséget is érdeklő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenki aki huzamosabb ideig elfogadja a neki postán kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha a lapot nem rendelte meg. Még érdekesebb az ítélet ama kijelentése és megállapítása, hogy az ilyen perekben nem az adós lakhelyén levő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, ahol a lapot készítik, vagy postára teszik.

CSARNOK.

Hivatás.

Irtta: Neuman Albert.

A tiszteletes úr fényképet tart a kezében. Rátapad szemének olvadó tekintete az okos-szemű, szőke fürtű lánykára és mély sóhaj tör ki a melléből. Szegény kis Rózsikám. . . .

Az ajtón most kopogás hallatszik. Magas szál ember lépett be. A tiszteletes nyájasan megszorítja a kezét és leülteti.

— Mi járatban van kedves doktor úr? Lám-lám, végre hozzánk is betekint egy kicsit. Mért oly ritka vendég nálunk?

Lenkei dr. hallgatóit. A máskor oly vigkedélyű ember most könyvet morzsolt szét a szemében. A tiszteletesnek sem volt mosolygós jó kedve. A bánatos arc meg éppen beleillett az ő borus hangulatába. Csendesesen mondta:

— Mért oly szótalan, olyan szomorú?

— Mit is szólnak kedves tiszteletes uram! Hisz csak keserű, vádoló szó tolulna az ajkamra. . . . Én édes kis fiacskám. . . . Alig volt három esztendő és már is elhagyott bennünket. Mennyi szeretettel őriztük őt, milyen reményekkel szövögettük a jövőjét. . . . És most lesújtott ránk a kegyetlen, óh a nagyon kegyetlen végzet.

Miért, csak tudnám, hogy miért kell a fészék bimbónak időnek előtte lehullania. . . .

A tiszteletes közelebb jött.

Érezte, hogy itt szükség van az enyhítő vigaszra. Lágyan, szépen nyugodtan beszélt.

— Nem szabad ennyire kétségbeesni kedves barátom. Nagyon sujtotta Önöket az Úr. Tudom, nagyon jól tudom. Nincs nagyobb fájdalom, mint a melyet szülő érez gyermeke elhunytán. — És mégis meg kell nyugodnunk! Emberi észszel a végzet utjait nem követhetjük. Élnünk kell tovább és a nagy csapásból nem marad egyéb, mint a szomorú, fájdalmas emlék. Olykor elmerengünk rajta, olykor meg is könyezzük. Ez az ember sorsa! Ez az élet!

De az orvosra nem hatottak ezek a szavak.

— Belenyugodjam a megváltozhatatlanba?

A kegyetlenségben, mely a gyermeket leszakítja az édesanya kebléről, még bölcsességet is keressek?

Nem! Az én kicsi fiam meg sem ismerte ezt a világot és már is az elaggott ember sorára jutott. Hol itt a Gondviselés? . . .

A tiszteletes úr lelkét is rabul ejtették a fájdalmas emlékek. Óh, ő jól ismeri ezt a kétségbeesést. Hisz ő is temetett már! . . .

Odaült a doktor mellé.

— Édes barátom! Nekem is volt egy kis leánykám. Aranyos, szőke hajú. Barna szeméből élet, elevenség sugárzott. Olyan okos volt, hogy mindenki bámulta.

Hogy szeretett engem, hogy imádta az anyját! . . .

És egyszer . . . váratlanul . . . gyilkos betegség rabolta el tőlünk. . . . En is apátam. Én is gyermekemet sirattam. Zokogtam, de panaszos ajkam nem támadta az Eget!

Lenkei ránézett a tiszteletes jószágos arcára és az a fájdalmas, de nyugodt lemondás könynyitett az ő bánatán is.

Elbeszélgetett még kis ideig, aztán elköszönt.

Most megint magára maradt a tiszteletes. Bús, fájdalmas gondolatai jöttek. Éppen most vigasztalt meg egy kesergő apát. . . . Ő vigasztalta. . . . Ő, aki ezelőtt őt esztendővel hantolta el tíz éves leánykáját. Ő, aki álmatlan, sötét éjszakákon fájó, gyötrő gondolatokkal tépelődik. . . . Én édes Rózsikám. . . . Hát el tudnád én valaha is feledni! Őt éve, hogy itt hagyta! — Begyógyult talán a seb, amelyet a zsenge lilomszál porbahullása ejtett a szívemen? . . .

Megint kezébe veszi a képet. Elnézi sokáig, szóltanul. Szeméből meg hullnak, csak hullnak a forró könnyek. . . .

A Makkabeusok női alakjai.

Irtta: DR. SILBERFELD JAKAB.

A messze messze napkeletre repülj velem ó képzelet, hogy a letűnt idők dicsőség koszorúja eseményei megérintsék az érzelmek felajzott idegeit és nagy elhatározásra mozgassák meg a lelkek mélységében szunnyadozó, tespedő erőket. Megilletődve szemlélem a Makkabeusoknak harcait, amelyeket a fellángoló buzgalom a vallásért és a szabadságért vívott. De egy kérdés tolu az ajkaimra, az egész világtörténet nagy eseményeiben, a megrázó tragédiákban, a megható jelenetekben mindenütt ott látjuk a nőt, az asszonyt, a leányt különféle szerepekben, amint a férfiúnak jó avagy balsorsa, sőt ha nem is jelenik meg a nyílt színen, de azért a kuliszák mögött irányítja az események rugóit. Madách remekében, az ember tragédiájában Évától egészen az eszkimó feleségéig mindenütt „keresd az asszonyt“ és megtaláld őt, mint a férfiú boldogságát, vagy gonosz démonát, mint édes anyját, vagy természetéből kivetkőzött teremtményt,

A Chanuka gyertyák meggyújtásának szertartásánál a zsidó törvénykönyv, a Sulhan Aruk úgy intézkedik, hogy amíg a gyertyák pislogó világa utolsó nem lobbant, addig a nők semmiféle munkát ne végezzenek, merthogy — ugymond — általuk történt a csodás megmenekülés. De hát hogyan? Maga a történet semmiféle felvilágosítást nem nyújt. És mégis biztosra vehetjük, hogy itt sem maradhat el Éva leányai. Itt is az örök nőesség eszményének nemes megtestülése gyanánt támogatták férjeiket, testvéreiket és fiaikat, ha ezeknek vigasztalásra, bátorításra és buzdításra volt szükségük a körülmények nyomasztó alakulásainak közepette, ha „megnehezült felettünk az idők viharos járása, Csak bizonyára nagyon jó asszonyok lehettek, mert semmit avagy nagyon keveset beszél róluk a krónika.

A Makkabeusok könyvei képezik a legfőbb forrást erről a korszakról és nemcsak a Makkabeus testvéreket, hanem valamennyi ebben a tájban élő hőst Makkabeusnak szokták nevezni. A görög korszaknak hellenizáló törekvései, a görög nyelv és szokások a művészetek a kalonkagaton eszméje a zsidóknál hálás talajra találtak Nemzetiségüket, ősi nyelvüket megtagadva behódoltak csakhamar az idegen szokásoknak, De midőn a zsarnok Antiochus Epiphanés már az ősi vallásnak bástyáit kezdte döngetni, ezt nem tűrhette a zsidó jámborok lelkes csapata és megvívta az önvédelem dicső harcát.

A magyarok történetének egyes mozzanatait szokás összehasonlítani a zsidókéval és valóban a magyar fölkelések történetében is megfigyelhető, hogy a nemzeti érzés kapcsolódik a vallásos érzéssel.

A valláshoz való ragaszkodás a zsidóknál a vértanuság megindító példái szülte, melyekről a Makkabeusok könyve emlékezik meg. Egy anya, akit vallásellenes cselekedetre akartak kényszeríteni, egyetlen gyermekével a szirtfokról a mélységbe ugrott. Egy másiknak meg hét gyermekét ölték meg anyjuk szemelátára, mert nem akarták megszegni a vallás parancsát. Mikor a legkisebbre került a sor, ezt maga a fájdalmas anya buzdította a martirhalál elszenvadására így szólva hozzá: „Én édes magzatom, én tápláltalak téged szívem vérevel, én ringattalak álomba és én virrasztottam fölötted az édes szunnyadozás óráiban, most e szörnyű órában kérlek, könyörgök esedezek hozzád, hogy ne teljesítsd a zsarnok parancsát, hanem kövesd testvéreid példáját.“ A kised gyermek erre még méltatlankodott, hogy anyja őt kötelességére figyelmezteti és egyedül lépett a máglyára előbb még a vérszomjas kényurnak megjósolva, hogy a vértanuk halála nagy dicső áldozat, melyből a zsidóságra üdv fakad, a vérszomjas tirannusokra pedig örökös kárhozat Csakhogy ezen jóslat megvalósulása nagyon messze jövőnek a homályában lappangott. Ugy látszott, mintha teljesen beborult volna a látóhatár és mintha megkondult volna már Juda népe fölött a halálharang. Ekkor a sivár jelenből a multba igazította vissza a csüggeteg sziveket a költő.

A sötétben, a sejtelmesen borongó homályban megszólal a csalogány édes éneke. Hazánk gyászos éveiben, mikor a magyarság végpusztulásától kellett félni, a nemzet klasszikus dalnoka a kor hangulatának hatása alatt megírja a Zalán futását ilyképen akarván a nemzetbe életerőt önteni, az éji homályban késlekedő régi dicsőséget a költészet varázslata által felidézve a nép emlékezetébe. — A szir-görög

rémuralom idején ugyanily vigasztaló és lelkesítő céllal iratott két könyv. Eszter könyve és Judit könyve, mindkettőben azt beszéli el az író, hogy Izrael megmentői zsidó nők voltak, Eszter könyvének tartalma ismeretes. A perzsa korszakban a zsidókat el akarja emészteni a gonosz Hámán. A király már bele is egyezik a gonosz fondorlatba, de a szépséges zsidó származású királyasszony, Eszter bátran és élete kockáztatásával szorongatott hittestvéreinek védelmére kel és megmenti őket. — Érdekes ez az elbeszélés, mert nem valami természetfölötti csoda utján teszi lehetővé a szabadulást, hanem épen az események természetes, logikus kapcsolatainak egybevetésével a letűnt idők egyszerű emberies történetének ismétlődhetését helyezi kilátásba.

Sokkal sötétebb Judit asszony alakja. Ez egy bájos özvegy Betuliából, akiben azonban iszonyu lelki felindulások forrongtak s maniakusává lett annak az eszmének, hogy megmenti Nabukadnezár vezérével, Holofernesztől az ő népét, Ezt a marcona harcost szépségének megvesztegető hatalmával lebilincseli és midőn ez mély álomba merül, a gyöngéd női kéz bárdot ragad és levágja félelmetes vezérnek fejét Ez a hősi tett aztán menekülést szerez Izraelnek. Judit asszony históriája mélységes tragikumnak lüktető indítékait rejti magában és hálás tárgyát képezi későbbi korok művészi alkotásainak, mert lényegében az ellentétek harcában az erőnek, a hatalmasnak a bukását festi a gyengébb által és az emberiség örök érzelmeit tárgyazza, a melyek a dúló csaták szörnyeteg alakjait a nőesség hatalma előtt kezes bárányokká alakítják. Lehet, hogy ezen bátorító művek hatása nagyban hozzájárult egy nemzedék teremtéséhez, mely a Makkabeus hősokeket adta a világnak.

Folyt. köv.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Ára 60 fillér.

Csak Réthy-felét fogadjunk el.

572-10-6

Aki könyvet-, folyóiratot-, hírlapot-, meghívót-, eljegyzési- és esküvői kártyát-, névjegyet művészi kivitelben készíttetni-,

akik hivatalos-, disz- és könyvtári könyveket beköttetni

— akar, az forduljon —

Jóba Elek

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és lapkiadó vállalatához

Nyiregyháza.

Külön osztály községi, ügyvédi, gazdasági nyomtatványokból.

A most nagy tömegben érkezett fiu öltönyöknek való kelmékre a nagyérdemű :: közönség figyelmét felhívom :: Nagy választék valódi angol és honi gyapjuszövetekben.

GUTTMANN HENRIK.

:: Legtökéletesebb! ::

Szilárd szerkezet. — Könnyű :: kezelés :: Kivánatra díjtalanul bemutatjuk —

Megtekinthető
BRITZ MIKSA
urnál
NYIREGYHÁZÁN,
:: Iskola-utca 3. ::

Magyarországi
vezérképviselő:

Lukács
Rezső
BUDAPEST,
VI. Teréz-körut 36.

Kényelmes rész-
letfizetésre is ::
:: kapható ::

teljesen látható írásu

i r ó g é p.

Szabolcsvármegye legnagyobb
= bútoráruháza =
Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

Legújabb stílü palissander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol úri- és női salon garniturák. Ebédlő diványok.
Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond
535-52-54

Hallított fa-, vas- és rézbutor nagy raktára.

Dr. Dralle-féle ibolya
MALATTIN
glicerin és mézkeverék. Egy tubus 80 fill és 1.50 f.
!! Nem zsiroz !!
Ideális bőrápolószer, esodálatos hatással. Azonnal használ, bársonypuhává teszi a bőrt, kezelése tiszta és könnyű. — Mindenütt kapható.

Gyári raktár : **Szeplősség és**
HOFFMANN M. & CO.
Tetschen a. E., **bőrrepedés ellen**

KARÁCSONYI VÁSÁR

RUZSONYI PÁL

Műipar-, Sport-, Női- és Férfidivat raktárában.

Uj gyermekjáték és sportjáték különlegességek.
Téli sportcikkek: **Korcsolyák, Szánok stb.**
Praktikus Háztartási és Gazdasági cikkek.

Uj stilusu Bronz és Bőráru ajándéktárgyak.

Fa-díszműtárgyak: Asztalok, Étagerek, Képkeretek stb.
Vadászfegyver különlegességek és felszerelések.
Szőnyegek, Takarók, Pokrócok, Magyar Háziipar.
Szörme áruk, divat- és toilette cikkek.

Mindennemü ragyogó Karácsonyfa-dísz.

Ruzsonyi Pál Nyiregyházán,
Iskola-u. 3. „A zöld papagályhoz.”

534-52-52

Bámulatos

hatása van már 2-3 napi használat után a
Lányi- **LILIONTEJ-CREMNEK** mert a legrövi-
féle debb idő alatt
eltünteti a szeplőt, májfoltot, pattanásokat és a
bőrt bársonysimává és üdévé teszi.

1 tégely ára 1 korona.
1 drb Lilliomtej-szappan 1 korona.
1 üveg Lányi lilliomtej mosdóvíz 1 K 20 f.
1 doboz Ilona powder 70 fillér.

K a p h a t ó :

Lányi Dezső

„Magyar Korona“ gyógyszerárában
a Városház-tér és Iskola-utca sarkán

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet
INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.
Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem
akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést
s e mellett sok szőlőkép van benne. Szőlőolt-
ványokból és más egyéb európai és amerikai
sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Dela-
waréból állandóan több millió készlet eladó,
olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte
több hercegi és grófi uradalomtól.

Cim : Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

JAMI

Óvszerek!
Valódi francia és amerikai gyártmány!
Orvosiilag ajánlva. Feltétlen biztos.
Eredeti csomagolásban.

Árak

12 db finomminőség K 2—4
12 db francia gyártm. „ 6—10
12 db eredeti amerika „ 10—12
Capot american rövid „ 4—6
Halhólyag 12 db finom „ 6—10
„Non plus ultra“ „ 12—16

Mintagyűjtemény czélszerű összeállításban
12 db K 6—, 25 db K 8—

Női óvszer „Pesarium oculisium“ K 3—5
Sérvkötő valódi angol acélrugóval K 7—10
Cs. és kir. szab. Kele'i-féle pneumatikus
pelottával egy oldal K 12— két old. K 24—
Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Suspensor (heretartó) darabja K 1—2.40
Havibaj-kötő darabja 5—11
Haskötő darabja K 7—24 Gummi göresér-
harisnya darabja K 3—12 Irigator teljesen
felszerelve, darabja K 5—9.

Uj! „Auto vaginal spray“ a legmeg-
bizhatóbb női óvszer K 15. **Uj!**

Szétküldés titoktartás mellett. 20 koronán
felüli rendelésnél 20% árkedvezmény. Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gumiáruk és beteg-
ápolási cikkek gyára.
Budapest. IV., Korona-herceg-utca 17.

Bosznay J. és Társa

divatruházában

a nagyszabású

Karácsonyi vásár

megkezdődött.

Minden vevőnek érdekében
áll: az 50%-al leszállított

Ruhakelmék, selymek és mosóáruk
óriási halmazát megtekinteni!

Különös feltűnést keltenek jóminőségük
és rendkívül olcsó árúknál fogva.

Francia delinek — — — — 43 kr.

Bluz és Ruhaselyem (több ezer m.) 65 „

Gyapju ruhaszövetek — — — — 39 „

Jó mosó flanel barchet — — — — 26 „

120 cm-es csikos divat szövet — 98 „

Francia flanel tiszta gyapju — 65 „

Selyem batiszt — — — — — 33 „

Mosó delin — — — — — 26 „

Szövet selyem és mosómaradékok,
rendkívül leszállított árakban.

Mintákat vidékre

készéssel küldünk.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5 szám.

(Kérjük ezen hirdetésre hivatkozni)

Sirkövek

10 százalékkal olcsóbban mint
bárhon

Goldberger Dávidnál,

Nyiregyháza, Vasuti ut 20.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen
takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cik-
keket árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk
fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

— BUDAPEST, V., Külső-Váci ut 74/55. —
Helybeli előrusítók:

Ruzsonyi Pál, Fleiner Lajos, Schwartz Adolf,
Wirtschaftler Ármín, Kovács András.

Musgráve-féle

eredeti

Irischikályha

legjobb folyton égő kályha
Minden nagyságban 80-tól
3200 köbméter fűtőképes-
ségig. Chr. Carnis kályha-
gyáros Dodenbach lerakata

Wirtschaftler Ármín
vaskereskedő cégnél
Nyiregyháza.

Több millió korona

20—30—40—50—65 évi

törlesztésre

OLCSÓ KAMAT

mellett kiadatik földbirtokra,

házra és kezességre

Kölcsönök már

500 KORONÁTÓL

kezdve folyósíthatók

Nagy kamatu kölcsönök

OLCSÓ

kamatu kölcsönre konvertáltak.

Bárkinek szívesen ad felvi-

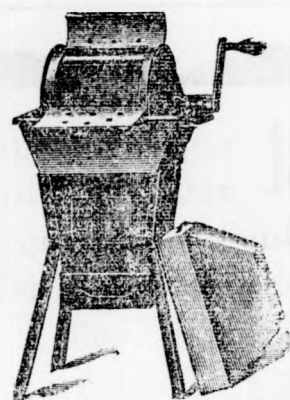
lágosítást

HARTSTEIN

BANKÜZLETE

NYIREGYHÁZAN, Széchenyi-tér 8.

(Mandel Emil-féle ház.)

Idő

pénz és

munka

!! megtakarítás !!

John-féle

gőzmosó gépek, ruhamangorló
gépek, fagyalt gépek, jég szek-
rények, konyha edények, gaz-
dasági felszerelések, szőlőpre-
sek és szőlőzuzók

nagy választékban

Wirtschaftler Ármín

vas és műszaki áruk üzletében

Nyiregyháza.

K. 23390/1909.

Ajánlati versenytárgyalás.

A városi szegődvényesek 1910. évi csizma
szükségletének biztosítására zárt írásbeli ajánlati
versenytárgyalást hirdetek.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel, 200 ko-
rona bánompénzzel és két férfi tanu előtteme-
zésével ellátva az 1910. évi január hó 2-ának
délelőtti 10 órájáig nyújtandók be a város
polgármesteréhez.

A szállítási feltételek a hivatalos órák alatt
a város gazdasági intézőjénél vehetők át.

Elkészt, hiányos vagy kellően fel nem sze-
relt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Nyiregyháza, 1909. évi december hó 15-én.

Májerszky Béla,
polgármester.

703—1—1

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY
VIZ

Orvosiilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a
vesemedencé idült hurutjainál, húgykő és fővény-
képződésnél, a legutak és a kiválasztó szervek
hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Főraktár:

Wassermann Sámuel

fűszer, déli gyümölcs, üveg és porcellán
nagykereskedőnél Nyiregyháza,
598—10—10

SÍRKÖVEK

mindenfélé alakban és nagyságban
legolcsobb árak mel-
lett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

537—52—49 Nyiregyháza,
Vármegyeház-utca 5-dik szám.

LICHTMANN VILMOS

ezég ajánlja

Nyiregyháza, Széchenyi-tér 3. szám saját háznál épült, dusan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — legkedveltebb — gazdasági gépek és gőz-ekék beszerzésére.

Nemkülömben sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása parcellázása és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Gramophon áruház**Pazonyi-u. (Tahy-ház.)**

Legjobb minőségű gramophonok, különféle lemezek raktáron és nagyválasztékban kedvező részletfizetésre kaphatók. — Lemezek előnyös csere mellett váltatnak Ugyancsak mindenféle kellékek kaphatók és javítások gyorsan eszközöltenek.

Tisztelettel

Gramophon áruház

STERN HERMAN.**Molnár Ferenc**

Zádor Lajos utóda

női divattermében Debreczen, Főtér.

Alkalmi vásár

f. é. dec. 31-ig bezárólag, előnyös, mérsékelt árakban csakis

Finom divatcikkek!

Costüm posztók, valódi gyapju ruha- és blouz szövetek, színes és fekete selymek.

női és gyermek felöltők

valódi szőrme és plüsch kabátok, boák és muftok, — gyapju selyem és csipke blousok, színházi paletok és schálak.

Mult idényről visszamaradt felöltők és divatszövetek félárban árusítatnak.

Karácsonyi és ujévi

ünnepek közeledtével felhívom a t. vevőközönségnek figyelmét, mélyen leszállított árakon beszerezhető

== ajándék tárgyakra ==

férfi, női fehéreneműek, blousok, siphonok, szőrme áruk, diszkötények, keztyük, és nagyválasztékban

== mindenféle bőrárak és kézimunkákra ==

KLEIN HERMAN uri és női divatüzlete Hoche-czukrázda mellett.

!! A magyar újságírás szenzációi !!**A NAP**

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

BRAUN SANDOR

Felelős szerkesztő:

HACSEK GEZA**Naponként 150.000 példány!****Egy szám: 2 krajczár.****A Nap előfizetési ára:**

Egész évre . 16.— K | Negyedévre . 4.— K

Félévre . . 8.— K | Egy hónapra 1.40 K

A NAP apróhirdetési levelezőlapja

10 szög . . . . . 30 fillér

20 szög . . . . . 50 fillér

40 szög . . . . . 1 korona

— Kapható minden hírlapelárústó helyen. —

FIDIBUSZ**:: A legkitűnőbb magyar élclap! ::**

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

= Egy szám 6 krajczár. =**A Fidibusz előfizetési ára:**

Egész évre 6.— K | Negyedévre 1.50 K

Félévre 3.— K | Fgy hónapra — 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.**A FIDIBUSZ**

1905/6., 1907., 1908. és 1909. évfolyamai

diszkötésben

kapható. Egy-egy kötet ára 5 korona.

Mind a négy kötet egyszerre való meg-

rendelésénél 20% engedményt adunk.

!! Nagy Karácsonyi Vásár !!**KREISLER SIMON** divat és kézműáru üzletében**Nyiregyháza.**

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy üzletemben a közelgő karácsonyi idényre tettemesen leszállított árakat rendszeresítettem

Kaphatók a legújabb női kosztüm kelmék, gyönyörű Blous selymek, Delinek Flanelek, női poratók, divatos zsinór barchetek, nagy választékban, uri és női fehéreneműek

Teljes menyasszonyi kelengyék mesés olcsó árakban.

Tisztelettel:

Kreisler Simon.

A réz-, vas- és hajlított fabutort gyári árban árusítom.

A réz-, vas- és hajlított fabutort gyári árban árusítom.

Allandó butorkiállítás
Glück Jenő butoráruházában
 NYIREGYHÁZÁN, Pazonyi-utca 10. sz.

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy butor szükségletét addig be ne szerezze, míg a nálam levő legnagyobb választéku, tulhalmozott mennyiségű és legszolidabb kivitelű izléses, részben saját készítményű háló-, ebédlő-, szalon- és luxus butoraimat meg nem tekinti, mely alkalommal az igen tisztelt vevőközönség meggyőződhetik, hogy **üzletem bármelyik fővárosi nagykereskedővel is a versenyt mindenkor kiállja.** — Cégem szolid, pontos és legjutányosabb árai folytán már eddig is a legjobb hírnévnek örvend. Hivatkozva ismét a tulhalmozott raktári készletre, mely miatt az összes raktáron levő butoraimat

bámulatos olcsó áron árusítom.

Teljes tisztelettel

Glück Jenő.

— A világ —
 l e g e l s ő
 gyártmányai

c z i p ó k

kaphatók =

:: Fridmann S. Sándor-nál ::

Nyiregyházán. (Városi palota)

Utánzat visszautasítandó!

Az eredeti és kivételes **Parfüm**
 alkohol mentes

Dralle-féle

ILLUSION

világító toronyban

alkohol mentes virágillat,

orgona, ibolya, rózsza, nárcis, flieder, heliotrop, vesteris. — Csodálatos azonossága a természetes virágillatnak. — Egyszerű és igen csinos kiállításban.

Ajándéknak igen alkalmas.

Mindenütt kapható. Ára 4 kor. Ibolya 5 kor.

Georg Dralle Hamburg.

Ujdonság! Dralle-féle Narancs-illat tokban.

Eu de Cologne alkoholmentes 1-80 K.

Gyári raktár: M. Hoffmann & Co. Teschen a d E.

TEA

RUM

és teasütemények
 nagyválasztékban kaphatók **Rublicky Mihály-nál**
 Nyiregyházán, Iskola-utca 5.

**Karácsonyi és ujévi
 ajándéknak**

a legrégebb és legkisebb kép után
 is élethű életnagyságu

arc képet

készít, valamint modern fényképeket és levelezőlapokat a legszebb kivitelben a legolcsóbb áron:

Malachovszky István

fényképész
 Nyiregyháza Iskola-utca 3.

Veni, Vidi, Vici,

védjegyű

női sárcipők a legjobbak kor 3-20
BLUMBERGNÉL.

Egyedárusítás Braun-féle
kályhaeszt

Meteor és Vulkán

folytonegő Meidinger és
vaskályhák

francia és német takaréktűzhelyek kál-haeronyók, kályhatálcák, szenes bődönök, fűskosarak, olcsóbb és díszesebb kivitelben.

Kerítés sodronyfonat

minden lyukbőség és drótvastagságban tűskés huzal, sodrony burgonyakosarak, répakiemelő és répahányó villák, répahántó kések, villany-sengő felszerelés, vadászfegyverek, és forgópisztolyok, töltények, konyha és ház-felszerelések. — Répa- és szecska-vágók, ekék és minden a vas szakmához tartozó cikkek a legolcsóbb áron.

FLEINER LAJOS vaskereskedőnéi
 Nyiregyházán

(„Korona“-épület, Pazonyi-utca.)